GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisurĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 53. | Dumineca, 8 (20) Martie. | 1887.

Brașovŭ, 7 Martie 1887.

Inainte cu câteva ḍile amŭ publicatŭ apelulŭ cu data 7 Martie 1887, pe care „comitetulŭ centralŭ electoralŭ alŭ partidei naționale române“ îlŭ adreséză din Sibiiu alegĕtorilorŭ români din Transilvania și Ungaria*).

In întroducere comitetulŭ ne spune, că s'au și începutŭ agitațiunile electorale pentru unŭ altŭ periodŭ parlamentarŭ, care în viitorŭ va fi de cincĭ anĭ.

Apoi ne reamintesce, că *celelalte partide politice* „suntŭ dedate din vechime, din alte periode, a se organisa în modŭ fórte practicŭ“, ne asigurâ, că acéstă specie de organisațiune este permisă de legea electorală și că acele partide mai au și fondurĭ proprii de banĭ adunate pentru scopurĭ electorale.

In fine ne spune, că partidele celelalte îngrijescŭ la timpŭ ca sĕ controleze listele electorale pentru ca sĕ fiă asigurate după putință de numĕrulŭ alegĕtorilorŭ, fiă pentru dietă séu pentru alegerĭ municipale.

Tóte aceste ni le spune și ni le asigură comitetulŭ spre a ajunge la constatarea, că *acesta este alŭ cincilea circulară*, cu care se adreséză dela 1884 încóce în afacerile electorale atâtŭ cătră cei 165 membri ai conferenței electorale din Iuniu 1884, câtŭ și cătră toți alegĕtorii românĭ.

Urméză o scurtă analisă a celorŭ patru circulare anterióre, în carĭ a culminatŭ activitatea de pănă acum a comitetului, alŭ căreia resultatŭ îlŭ resumă circulara din urmă, a cincea, cu cuvintele următóre:

»Din tóte acele 84 de cercurĭ electorale, ceea ce a primitŭ subscrisulŭ comitetŭ se reduce *mai numai la scuse*, precum de esemplu. că presiunea despotismului administrativŭ ar fi mai mare decâtŭ orĭ când altădată, că spionii, de cari este plină țera, denunță chiar și convenirile familiilorŭ consângene; că se urmărescŭ persónele cele mai onorabile sub diverse pretexte de nimicŭ. prin urmare, că din cause de aceste *ómenii desgustați* și amărîțĭ în sufletele lorŭ *nu mai simtŭ nicĭ o plăcere de a se aduna și consulta nicĭ chiar în casurĭ, în care permitŭ seu chiar cerŭ legile.*«

Descoperirea acésta orĭ cum amŭ întórce-o pe o parte séu pe alta și orĭ cum amŭ voì sĕ-o tălmăcimŭ mai multŭ séu mai puținŭ severŭ, cuprinde unŭ testimoniu de paupertate politică, care se resfrânge asupra activităţii comitetului electoralŭ permanentŭ din Sibiiu.

Este adevĕratŭ, că presiunea despotismului administrativŭ a ajunsŭ la culme; este adevĕratŭ că țéra adĭ e plină de spioni și de denunțianțĭ, cum se plângea și Mocsáry într'o broșură a sa; este adevĕratŭ că se urmărescŭ persónele cele mai onorabile sub diverse pretecste de nimicŭ; dér totŭ așa de adevĕratŭ este că cu ómenii, carĭ se *desgustă* în urma acestorŭ prigonirĭ nu se póte face politică, nicĭ chiar în afacerĭ electorale.

Cum s'a broditŭ, ca comitetulŭ din Sibiiu sĕ se adreseze „mai numai“ la ómenĭ *desgustați*, carĭ nu mai simtŭ nicĭ o plăcere de a se aduna și consulta, nicĭ chiar în casurĭ, în carĭ permitŭ séu cerŭ legile?“

Orĭ dóră toți ómenii noștri cu carte, menițĭ a fi conducĕtorii poporului în aceste timpurĭ de grea cercare sĕ fi cădutŭ pradă bólei desgustului?

Și décă așa ar fi, décă comitetulŭ și-ar fi câștigatŭ convicțiunea, că toți suntŭ desgustați nu era óre datoria lui de a afla unŭ mijlocŭ spre a-i lecui de acéstă bólă periculósă, insuflețindu-i și îmbărbătându-i la luptă, arătându-le ce le stă înainte décă nu se vorŭ smâncĭ din brațele omorîtóre ale apatiei?

Noi încă stămŭ în contactŭ destulŭ de strînsŭ cu poporulŭ și mărturisimŭ, că nu amŭ observatŭ ca ómenii sĕ fiă așa de „disgustați“ de luptă cum pretinde apelulŭ comitetului din Sibiiu. Din contră noi amŭ primitŭ și primimŭ mereu plângerĭ, că ómenii ar fi gata sĕ se adune și sĕ lucre pentru apĕrarea lorŭ, căcĭ năvala dușmanilorŭ e cumplită, dér nu sciu încătrău și cum! Cine sĕ le dea acestorŭ bravĭ Românĭ direcțiunea, cine sĕ le arate drumulŭ adevĕratŭ, décă nu cei ce stau în fruntea conducerei?

Crede comitetulŭ, că a făcutŭ destulŭ spre a suprima desgustulŭ ómenilorŭ décă ne asigură, că elŭ „nicidecum nu se póte mulțumì cu scuse de aceste în afacerĭ electorale?“

Vedemŭ pe mulțĭ bărbați de ai noștri fruntașĭ, că de pildă în afacerĭ economice se adună și se consultă cu plăcere, se constitue și mergŭ înainte. Cum de îi ajunge disgustulŭ tocmai atuncĭ, când e vorba de esistența și de libertatea lorŭ ca Românĭ în acestŭ statŭ?

Cu cestiunea sulevată de comitetŭ trebue sĕ ne ocupămŭ însĕ mai dela fundamentŭ. Deocamdată ḍicemŭ ceea ce amŭ ḍisŭ și în primăvéra anului 1884 în ajunulŭ luptelorŭ electorale de atuncĭ:

Ceea ce cere comitetulŭ în apelulŭ sĕu este o condițiune fără de care alegĕtorii noștri, puținĭ câțĭ suntŭ în urma nedreptei legĭ electorale nu potŭ se representeze interesele naționale ale poporului românŭ. Dorința nóstră cea mai fierbinte este, ca fiecare Românŭ bine sêmțitorŭ sĕ înțelégă, că datoria lui este de a conlucra din tóte puterile sale și cu tótă sinceritatea la opera organisărei alegĕtorilorŭ românĭ prin județe.

Cei 165 de membri ai conferinței nóstre din 1884 nu trebue sĕ uite, că au luatŭ angajamentŭ solemnelŭ în fața națiunei, că vorŭ lucra cu tóte puterile și cu tóte mijlócele legale spre a promova causa națională conformŭ programei de acțiune, ce au stabilit'o în acea conferință... A lorŭ datoriă este de a veghia ca alegĕtorii noștri sĕ nu fiă sedușĭ și amăgițĭ de contrarĭ.

Despre unŭ lucru trebue sĕ fimŭ în clarŭ. De astădată se tractéză de aceea, ca alegĕtorii românĭ sĕ ia o posițiune câtŭ mai démnă și împuitóre față cu viitórele alegerĭ dietale, ér câtŭ pentru opera organisărei partidei naționale în sensulŭ adevĕratŭ alŭ cuvêntului, ea nu póte fi sĕvêrșită în câteva lunĭ, ci ea recere multe lupte, multă muncă și multŭ timpŭ. Chiar și acolo unde domnesce deplina libertate, organisarea partidelorŭ se sĕvêrșesce încetŭ și cu marĭ greutățĭ.

Sperămŭ, că toțĭ Românii binesêmțitorĭ din Transilvania și Ungaria vorŭ fi de acordŭ, că în fața primejdiei și a uneltirilorŭ dușmane ei trebue sĕ se grupeze cu toții în jurulŭ stégului limbei și alŭ naționalităţii române și sĕ nu lase ca flacăra certelorŭ și a desbinărilorŭ sĕ se aprindă în sînulŭ națiunei române, spre a ei perire!

*) A se vedé »Gazeta Trans.« nr. 46 dela 28 Febr. (12 Martie) a. c.

Fi-vorŭ spargerĭ de capete la alegerĭ?

După cum amŭ comunicatŭ, deputatulŭ Neculae Bartha, printr'unŭ articulŭ publicatŭ în »Ellenzek«, face propunerea d'a se încheia unŭ pactŭ între partidele unguresci, guvernamentală și opoșițională kossuthistă, fiindŭ că suntŭ timpurĭ neobicĭnuite și situațiunĭ estraordinare, în care se află Ardealulŭ, unde raporturile de posesiune unguresci suntŭ sdruncinate, rețeua de comunicaține în peire, *procedura penală o normă a stării de asediu,* organisarea jurisdicțiunilorŭ în multe locurĭ periculósă pentru statŭ. Mai e și altă cestiune, care vorbesce pentru pactare, dice Neculae Bartha, este: *resboiulŭ.*

„Se dice că nu va fi rĕsboiu. Se póte. Vĕdŭ atâta, că Ungaria a acordatŭ în ḍilele acestea 70 milione pentru scopurĭ militare, afară de posturile bugetului ordinarŭ,... deși deficitulŭ permanentŭ e de 40 milióne. De aci nu deducŭ cu hotărîre resboiulŭ, der deducŭ că orĭ stămŭ la pragulŭ unorŭ fatale încurcăturĭ... orĭ că guvernulŭ și parlamentulŭ constau din risipitorĭ de nimica și lăudăroșĭ miserabilĭ. Deorece nu potŭ crede, nicĭ accepta presupunerea din urmă, credŭ și mărturisescŭ că presupunerea dinteiu e adevĕrată. Trebue sĕ credŭ, că Ungaria se află în preséra unorŭ grele încercărĭ... Intr'unŭ asemenea momentŭ ne urîmŭ, ne spargemŭ capetele reciprocŭ, sunțemŭ despărțițĭ în două tabere și astfelŭ ușurămŭ dușmanului comunŭ problema“.

A doua cestiune e partea privitóre la *naționalitățĭ.* Autorulŭ articulului a învĕțatŭ din alegerile de pănă acum că: Ungaria autoritară se luptă în contra Ungariei care plătesce dărĭ. Nu ḍice că totŭ așa e și dincolo de muntele craiului, der în Ardealŭ a fostŭ și va fi așa.

„Sĕ luămŭ aci atitudinea „fraților noștri românĭ“. Nu se potŭ ei împrieteni cu nimicŭ ce s'a creatŭ de 20 de anĭ. Avemŭ rege ungurescŭ — ei au numai împĕratŭ; avemŭ dietă ungurescă — ei numai conventiculŭ în Sibiiu: avemŭ libertate de pressă — ei o folosescŭ pentru abusurĭ; avemŭ libertatea vorbirei — ei o validiteză la hotărîrĭ secrete în adunărĭ secrete; avemŭ steagŭ naționalŭ — ei folosescŭ o altă patriă și arŭ voi sĕ o rupă p'acesta în bucățĭ«.

După aceste lacrĕmĭ de crocodilŭ vĕrsate pentru „nerecunoscința fraților români“, carĭ nu se potŭ împrieteni cu aceea, că suntŭ despoiațĭ de apróре tóte drepturile lorŭ, că libertatea pressei și vorbirei e numai pentru Ungurĭ, că li-se contestă pănă și dreptulŭ d'a considera Ardealulŭ ca patria lorŭ, că — după cum însușĭ »patriotulŭ« kossuthist dice — Ardealulŭ se află în stare de asediu etc.. se întrebă: „E înțelepțescŭ lucru ca „acești frați« sĕ ne afle pe noi Ungurii, în casŭ de rĕsboiu, despărțițĭ în două tabere?«

Vorbesce apoi Bartha Miklos de întărirea »ideei de statŭ maghiarŭ“ în Ardealŭ — érăși o »fericire“, cu care „frații românĭ« nu se potŭ împrieteni; ar dori ca autoritățile sĕ nu mai corteșescă, ci mai bine sĕ se'nțelégă partidele între sine. Din tóte acestea reese — afară de șovinismŭ, intoleranță, tendințe de maghiarisare și altele — și temerea de spargerea capetelorŭ la alegerĭ și d. Bartha ar dori sĕ nu-lŭ tortureze acéstă temere.

Der „Szekely Nemzet“ nu-i lasă acéstă mângăere și ḍice:

„Nu pre miróse bine în tabĕra oposițiunei. Presupunemŭ acesta, fiindŭ că foia clușiană a stângei estreme propune sĕ intrămŭ în comerțŭ pentru alegerile de deputațĭ și vrea sĕ fi ajunsŭ la convingerea, ca sĕ nu ne spargemŭ reciprocŭ capetele. Asta'i frumosŭ și laudabilŭ din partea lui „Ellenzek,“ décă se lasă de acestŭ vechiu obiceiu alŭ sĕu, din acestŭ punctŭ de vedere îlŭ salutămŭ că e pe cale a se îndrepta. Der nu putemŭ accepta *modus procedendi* recomandatŭ de elŭ, adecă ca sĕ se facă *geșeft* cu fișpanii și cu conducĕtorii partidelorŭ.“

Foia sĕcuiască dice că articululŭ din „Ellenzek“ dovedesce neîncrederea Kossuthistilorŭ în succesulŭ alegerilorŭ și dorința d'a-șĭ asigura vr'unŭ mandatŭ, căcĭ altfelŭ n'arŭ fi propusŭ se nu'șĭ spargă Ungurii capetele. »Timeo Danaos et dona ferentes,« strigă „Szek. Nemzet“ și apoi sfêrșesce dicêndŭ, că oposițiunea nu e legală, că a năvălitŭ nóptea pe furișŭ unŭ cercŭ electoralŭ în Secuime, cu totŭ pactulŭ ce sĕ făcuse, că ómenilorŭ ca Ugron Gabor nu li se póte încrede, că alegĕtorii sĕ nu se lase a fi sedușĭ cu promisiunĭ că li se facŭ căi ferate și băncĭ, sĕ fiă cu minte, căcĭ grele ḍile îi potŭ aștepta etc.

Cum vedemŭ la alegerile viitóre vorŭ fi spargerĭ de capete și încă cu vêrfŭ și îndesatŭ, căcĭ de aci înainte vorŭ trece cincĭ anĭ pănă la alte spargerĭ de capete. Prin urmare destulŭ timpŭ de vindecare e. Ar fi bine ca alegĕtorii ungurĭ sĕ'șĭ procure coifurĭ cu măscĭ de metalŭ. Paza bună ferесce primejdia rea.

Atentatulu contra Țarului.

Asupra atentatului plănuitŭ contra Țarului, despre care ni se comunicase, se comunică următórele din Petersburgŭ:

Poliția secretă a fostŭ încunosciințată din afară — după cum se ḍice de poliția germană—

că se pregătesce unŭ atentatŭ și că plănuita crimă are sĕ se comită Duminecă (cea trecută) dér n'a putută sĕ dea nici de urma conspiratorilorŭ, nici de cartierulŭ conspirațiunei. Țarulŭ avea sĕ mérgă la catedrala fortărețîi, dér generalii Orșewsky, senatorŭ, și Gresser, magistru supremŭ alŭ poliției, înduplecară pe Țarulŭ sĕ plece cu o jumătate de óră mai târdiu decâtŭ cum se fixase. La ora fixată pentru plecare, conspiratorii erau deja pe stradele pe unde avea sĕ trécă trăsura impĕrătéscă și unŭ mare numĕrŭ de agenți secreți ai poliției isbutì sĕ aresteze 26 persóne pe distanța dela palatulŭ Anicikov până la fortăréță, și de acolo până la gara Varșoviei. Mai târdiu au fostŭ arestați încă 20 de individî. După cum se vorbesce, toți arestații suntŭ studenți, afară de unulŭ care e — femeiă.

Atentatulŭ acesta e cu totulŭ nou și singuraticŭ, nefiindŭ pornitŭ nici dela nihiliștii teroriștî, nici dela constituționaliștî, nici dela panslaviștî, dealtmintrelea din Februarie încóce s'au arestatŭ câte-va sute de persóne din diferite părțî ale imperiului, între carî mulțî oficerî. Se dice că atâtŭ Țarulŭ câtŭ și Țarevna arŭ fi plânsŭ, cândŭ au audîtŭ de atentatŭ.

SCIRILE DILEI.

Se pare că încă în sesiunea acesta se va preseuta dietei ungurescî *unŭ proiectŭ la legea glótelorŭ*, privitorŭ la pedepsirea obligaților la glóte, carî fiindŭ convocațî nu se presintă la trupă. După cum e informată o foiă ungurescă, nepresentarea la trupă, după ce s'a făcutŭ convocarea, se califică ca deserțiune naintea inimicului și se pedepsesce cu 1—5 anî închisóre.

—x—

Studenții ungurî dela universitățile din *Pesta* și din *Clușiu* au inițiatŭ o mișcare cu scopŭ d'a face ca voluntarii pe unŭ anŭ în armata comună sĕ 'șî pótă depune esamenulŭ de oficerî în reservă în limba ungurescă. Deputatulŭ Munnich le-a promisŭ că va face totŭ posibilulu pentru ajungerea scopului. O deputațiune de studențî se va duce și la ministrulŭ honvedîmei în acéstă afacere.

—x—

Museulŭ ungurescŭ din *Peșta* s'a înavuțitŭ cu nisce prețiose obiecte. In comitatulŭ Torontalŭ s'au găsitŭ deunădî pe pusta Cristurŭ șése blide (strachine) orientale de argintŭ.

—x—

In 18 (30) Martie se va ține *adunare generală estraordinară a comitatului Brașovŭ*, căreia îi va premerge în 17 (29) l. c. adunarea comitetului permanentŭ. Programulŭ adunărei este: 1. Emisulŭ ministrului de interne relativŭ la statutulŭ pentru indepărtarea ascultătorilorŭ din sala de ședințe 2. Emisulŭ minist. de interne relativŭ la statutulŭ despre abdicerea de oficiu. 3. Emisulŭ ministrului de interne relativŭ la statutulŭ despre neputința de lucru în timpŭ mai lungŭ a amploiaților seu a servitorilorŭ. 4. Emisulŭ ministrului de interne și raportulŭ comisiunei relativŭ la statutulŭ comitatensŭ de pensionare și în legătură cu acésta votarea unui aruncŭ la dare. 5. Lista alegĕtorilorŭ de deputațî dietalî. 6. Raportulu relativŭ la construirea căii ferate pe teritoriulŭ comitatului. 7. Statutulŭ relativŭ la manipularea și darea de semă a socotelelorŭ în comunele comitatului, inclusive orașulŭ Brașovŭ. 8. Statutulŭ relativŭ la pensionarea notarilorŭ comunalî. 9. Bugetulŭ orașului Brașovŭ pre anulŭ 1887. 10. Decisiunea representațiunei orașului Brașovŭ relativŭ la modificarea statutului asupra taxelorŭ acciselorŭ. 11. Decisiunea a 5 comune din cerculŭ Sĕcelelorŭ relativă la încheiarea unui pactŭ cu orașulŭ Brașovŭ în privința pădurilorŭ. 12. Decisiunea comunei Hĕrmanŭ relativă la împărțirea unei realitățî comunale de 374 jugĕre între locuitorii comunei.

—x—

Precum se comunică foiei Kossuthiste din Clușiu, comunele *Bacîfalu și Turcheșŭ* arŭ fi dispuse sĕ pacteze cu comuna orășenescă *Brașovŭ* în procesulŭ urbarialŭ dintre ele.

—x—

Cetimŭ în „Epoca:" „Tenĕra nóstră compatrióta, d-șóra *Irena Belfiorŭ de Vlădaia*, care se află de puținŭ timpŭ reintórsă în țeră..., este angagiată la Opera comică din Parisŭ, unde va debuta la tomna viitóre."

—x—

Mercurî a muritŭ în *Bucurescî* mediculŭ de batalionŭ *Traianŭ Mețianŭ* și a fostŭ înmormentatŭ cu parada cuvenită. Rĕposatulŭ este ardeleanŭ.

—x—

D-lŭ *Mannlicher*, inventatorulŭ pușcei cu repetiția adoptată de guvernulŭ austro-ungarŭ, se află în Bucurescî, unde o comisiune militară română va face încercărî cu acéstă pușcă.

—x—

Țĕranca Eva Ioanes din *Cozia*, comitatulŭ Hunedórei, se bolnăvise de supĕrare pentru perderea unui copilŭ. Bărbatu-sĕu o însoți în dilele trecute la Deva, ca sĕ o așede în spitalŭ In strada spitalului femeia sĕ aruncă fără veste în fântână, tocmai când se petrecea p'acolo unŭ mortŭ la gropă. Bărbatu-sĕu se puse în găletă și se lăsă după ea în fântână der nepuĕndŭ'o scote singurŭ, până ce sĕ'i vină în ajutorŭ mai mulțî omenî, se înecă femeia și fù scósă ca cadavru.

—x—

Tribunalulŭ din *Deva* a condamnatŭ în sĕptĕmâna trecută pe Maria Nederțianŭ din Vadŭ, în verstă de 19 anî, la 10 anî închisóre acusată fiindŭ că 'șî-ar fi omorîtŭ bărbatulŭ. In contra sentinței s'a apelatŭ.

—x—

In dilele trecute unŭ economŭ din *Covasna* fu atacatŭ pe înserate de unŭ necunoscutŭ pe stradă și bătutŭ așa de rĕu, încâtŭ după scurtŭ timpŭ muri. Nefiindŭ nicî unŭ martorŭ la comiterea crimei, nu s'a putută descoperi ucigașulŭ. A fostŭ arestatŭ unŭ individŭ, der dovedindu'șî nevinovăția fù liberatŭ. In cele din urmă criminalulŭ, mustratŭ de consciință, mărturisì nevestei sale fapta. Femeia, care trăia rĕu cu bărbatu-sĕu, ilŭ denunță imediatŭ tribunalului. Fiindŭ arestatŭ, mărturisì crima.

—x—

In comuna *Felmerî* au arsŭ în noptea de 13 spre 14 Martie n. în scurtŭ timpŭ casele și edificiile economice a 70 de locuitorî Din norocire luândŭ vêntulŭ o altă direcțiune, a scăpatŭ comuna de periculuŭ d'a fi prefăcută totă în cenușe.

—x—

Invĕțătorulŭ reformatŭ Stefanŭ *Hadady* din *Hosszu-Palyi* avea relațiunî cu o femeiă de acolo, care îlŭ amenința că-lŭ împușcă, nevoindŭ elŭ sĕ o ia de soțiă. Hadady însĕ preveni acestei intențiunî, deorece în diua când s'a încheiatŭ esamenulŭ semestralŭ își puse capĕtŭ vieții, împușcându-se în inimă.

—x—

Concertŭ filarmonicŭ. La 5 Aprilie (24 Martie) societatea filarmonică va da unŭ concertŭ, la care va coopera și virtuosulŭ în pianŭ d. *Victorŭ de Heldenberg* Bilete se găsescŭ în librăria d-lui Heinrich Zeidner din Tergulŭ grâului.

Din memoriulŭ predicatorului Koch.

Detronarea prințului Alexandru.

Etă cum povestesce prințulŭ Alexandru de Battenberg însușî pățaniile sale în ultimulŭ capitulŭ alŭ memoriului lui Koch:

„Lucrasem la 9 (21) Augustŭ până târdiu noptea; d'abia adormisem, când fui deșteptatŭ de unŭ sgomotŭ, ce venea despre coridorŭ. Era pe la ora 1 și jumĕtate. De odată năvălì la mine în cameră servitorulŭ meu bulgarŭ Dimitrie și strigă, tremurândŭ ca varga: „Sunteți trădatŭ: vorŭ sĕ vĕ asasineze. Fugiți până mai e timpŭ»! Eu sării din patŭ și pusei mâna pe revolverŭ. Atuncî audii vocî de comande militare și mĕ liniștii. Disei lui Dimitrie: »Sunt scăpatŭ, armata e aci." Der elŭ, totŭ tremurândŭ, îngână dicendŭ: Ba nu, fugițî; tocmai armata vre sĕ vĕ omore". Atuncî, așa cum eram, în cămașă năvălii spre ușa ce ducea spre grădină; dér cum o deschisei audii focurî. Din tóte părțile se descărcau puscî. De aceea trecui prin coridorulŭ celŭ întunecosŭ spre scara servitorilorŭ și de aci în grădina de érnă, ca de acolo sĕ potŭ vede ce se petrece și decă mai este scăpare. Era așa de întunerecŭ, încâtŭ nu-mî vedeamŭ mâna înaintea ochilorŭ, der din linia de focurî a soldaților, carî trăgeau, se putea recunósce, că totŭ palatulŭ era încungiuratŭ, și că nu mai e vorbă de scăpare; glonțele isbeau pretutindenî în păreți. Totdeodată audeam sute de vocî strigândŭ: »Dolu Kneaz" (Josŭ cu prințulŭ!). Mĕ întorsei în camera mea, spre a'mî lua uniformă. Aprinsei luminarea; der îndată soldații traseră prin fereste. Stinsei luminarea și câtŭ putui mai iute îmbrăcaiu uniforma, fără sĕ mai tragŭ ciorapî.

In timpulŭ acesta sgomotulŭ, zăngănitulŭ armelorŭ și sbieretele deveneau totŭ mai tarî. Eșii în coridorŭ. Aci fui impresuratŭ îndată de o mulțime de omenî și deși ardea numai o luminare, am putută vedé după lucirea baionetelorŭ, că împrejurulŭ meu erau ca la 150 ómenî. Nu era vorbă de resistență, fiindŭ aci numai doi gardienî. Aceștia erau sĕ dea focŭ, der i-am opritŭ. Impinsŭ de acestă mulțime, intrai în vestibululŭ palatului. In acestŭ momentŭ veni și fratele meu. Unŭ elevŭ militarŭ isolentŭ luà o foie de hârtiă de pe masă și tótă céta, care se mirosea câtŭ de colo că era montată (séu indignată), strigă către mine sĕ-mî semnezŭ abdicarea. Unii dintre cei mai îndrăsnețî, anume căpitanulŭ Dimitriew, îmî puseră revolverele lorŭ sub nasŭ. Nu era posibilŭ sĕ stai de vorbă cu asemenî individî. Numai atâta le-am putută spune: sĕ scrie ei, căcî eu nu sciu ce motivŭ sĕ dau pentru abdicarea mea Atuncî unulŭ din ei luà condeiulŭ și începu sĕ scrie, dér în bețiă făcù atâtea pete și murdării, încâtŭ elŭ însușî nu fù în stare sĕ cetéscă ce scrisese. Ne avêndŭ în cătrău luai condeiulŭ și scrisei pe acea hârtie: „Dumnedeu sĕ apere Bulgaria! Alexandu". Cum isprăvii îmî smulseră hârtia și căpitanulŭ Dimitrew o puse în buzunarŭ, fără sĕ se fi uitatŭ la ea, așa de agitatŭ era. Apoi diseră sĕ mergŭ la ministerulŭ de rĕsbciu. Aci fui dusŭ într'o cameră și afară. Unŭ oficerŭ se plimba prin odae cu revolverulŭ în mână.

Pe când eramŭ încă acolo, venì căpitanulŭ Benderew, cu mânile în busunarŭ, ca sĕ se delecteze privindu mĕ. Ilŭ întrebaiu: „Ce avețî de gândŭ cu mine?" Elŭ rĕspunse: „Vei merge în Rusia". După o jumĕtate óră fui silitŭ sĕ mĕ urcŭ într'o trăsură, fără sĕ mi-se permită a lua și pe fratele meu. Elŭ a trebuitŭ sĕ se urce în altă trăsură. Vedeam ca la 90 de ofițerî, carî se uitau liniștițî la plecarea nóstră. Plecarămŭ pe șoseaua Orhaniei, apoi cotirămŭ la drepta și ca la 20 kilometre de Sofia ne oprirămŭ la o mânăstire miserabilă în Balcani-Etropol. Aci furămŭ condușî într'o odaie strîmtă, plină de purecî, păduchî de lemnŭ și de alte bidigănii, der fără masă séu scaunŭ. La 2 ore nóptea fui deșteptatŭ. Mi-se aduseră haine civile din Sofia. A doua di merserămŭ mai departe prin Tașkesen, unde ne oprirămŭ puținŭ, până la Vracea. Drumulŭ era rĕu. Sera sosirămŭ la 10 ore. Orașulŭ era ca mortŭ Nóptea o petrecurămŭ într'unŭ birtŭ ticălosŭ. Dimineța la 6 óre pornirămŭ la drumŭ. La dece kilometre departe de orașŭ, pe șoseaua ce duce spre Rahova, într'unŭ locŭ, unde de ambele părțî ale șoselei se întindŭ tufișurî, ne oprirămŭ deodată. Vĕdui, cum oficerii se împrăștiară prin pădure; căutau ceva, se vede. Căutau unŭ locŭ potrivitŭ ca sĕ mĕ împușle; așa mi-a spusŭ mai târdiu unŭ ofițerŭ, pentru că în Vracea primiseră scirea, că o parte din trupe a refusatŭ sĕ depue jurămentulŭ pentru guvernulŭ celŭ nou. După o penibilă jumĕtate óră plecarămŭ. După amédî la 3 ore ajunserămŭ la Dunăre lângă Rahova. Acolo putui vorbi unŭ momentŭ cu căpitanulŭ unui vaporŭ austriacŭ, care 'mî propuse, sĕ viu pe vaporŭ, ca sĕ mĕ trecă în România la Pichetŭ. Dér nu fù posibilŭ. Am trebuitŭ sĕ intru în yachtulŭ meu, care venise dela Rusciuk și, escortatŭ ca de o sută omenî și de mulțî oficerî necunoscuțî mie, pornirămŭ pe Dunăre la vale.

Eu și fratele meu trebuiamŭ sĕ stămŭ în sala de mâncare, la ferestrile căreia erau câte 2 sentinele. Peste di era o căldură nesuferită. Se dedea focŭ prea mare mașinei vaporului, ca sĕ mergă mai iute și sĕ se împedice vre-o încercare de scăpare ce s'ar fi putută face din partea românescă. Din fericire nu s'a făcutŭ, căcî oficerii aveau ordinulŭ ca sĕ mĕ împusce la cea mai mică încercare de fugă. Pe la miedulŭ nopții trecurămŭ pe lângă Rusciuk, a doua di la 2 ore după amédî pe lângă Galațî. De câte orî treceamŭ pe lângă vre-unŭ orașŭ, soldații primiau ordinŭ sĕ se culce spre a nu fi vĕduțî. La 4 ore după amédî sosirămŭ în fine la granița ruséscă și ne oprirămŭ la pichetŭ. La 5 ore ne duserămŭ cu trăsura la Reni. E curiosŭ că la debarcaderŭ n'a fostŭ nimenî, nicî unŭ gendarmŭ. Unŭ oficerŭ se duse în orașŭ unde audî, că eu nu potŭ fi primitŭ, deórece nu suntŭ instrucțiunî din Petersburgŭ. Rĕmaserămŭ decî pe navă. La 9 și jum. óre a doua di venì unŭ loc.-colonelŭ de gendarmî și'mî arĕtă o telegramă dela Obrucew, că autoritățile din Renî sĕ expedieze pe prințu de Battenberg la graniță pe drumulŭ celŭ mai scurtŭ, comandantulŭ gendarmilorŭ e responsabilŭ de siguranța prințului, a cărui viețâ e în pericolŭ în Rusia. Eu rugaiu pe oficerulŭ rusŭ sĕ telegrafieze la Petersburgŭ întrebândŭ, decă n'așŭ putea călĕtori pe la Galațî și prin România. Acesta era drumulŭ celŭ mai scurtŭ, der venì rĕspunsulŭ, că prințulŭ póte călĕtori numai pe la Woloczyska seu Varșovia.

Pe la 10 ore călcai pe teritoriulŭ rusŭ, luai cu fratele meu o trăsură și urmatŭ de unŭ oficerŭ rusŭ și de unŭ Bulgarŭ mĕ dusei la primarulŭ din Renî, unde mi se pregătise locuință.

Gazda era unŭ bulgarŭ prea de trebă. Eu nu eram încă liberŭ; înaintea casei steteau doi gendarmî călărî; în curte erau trei sentinele; peste nopte unŭ căpitanŭ de gendarmî dormea dinaintea ușii mele. In urma cererii mele guvernulŭ îmî puse la disposiția unŭ trenŭ specialŭ la Rasdelnaia. Dimineța plecarămŭ la gară și spre a nu căra în mână cutia cu banii de călĕtoriă, cumpĕrai o geantă dela mașinistulŭ, care-șî ținea merinde în ea. Trenulŭ nostru plecă la 7 și unŭ sfertŭ. In cupeulŭ de alăturî ședea unŭ pristavŭ polițienescŭ și trei gendarmî. Unde se oprea trenulŭ gendarmii se aședau de ambele părțî ale intrării. Pe la 7 óre sera sosirămŭ la Bender. Acolo erau patru divisiunî de infanteriă și una de cavaleriă (regimentulŭ tatălui meu Nr. 23 și regimentulŭ archiducelui Ludovic Karl Nr. 24.) Cum intră trenulŭ în stațiă, dării pe peronŭ unŭ publicŭ numerosŭ și curiosŭ de a mĕ vede. Contra voinții mele se aprinseră luminărî în vagonŭ; acesta n'avea perdele, încâtŭ ședeam ca într'unŭ felinarŭ.

La 9 óre sera ajunserămŭ la Rasdelnaia, unde am trecutŭ într'unŭ cupeu de dormitŭ alŭ trenului acceleratŭ Odessa-Kiew, dimpreună cu unŭ altŭ pristavŭ și doi gendarmî. La 10 ore sosirămŭ la granița austriacă unde fui salutatŭ cu entusiasmŭ. Acolo am cititŭ pentru prima dată, ce se petrecuse în Bulgaria.

Sunt prea obositŭ și am suferitŭ teribilŭ în aceste optŭ dile. Torturile fisice n'au fostŭ nimicŭ, dér m'a rănitŭ profundŭ nerecunoscința poporului, pentru alŭ cărui bine credŭ că am lucratŭ neobositŭ; nerecunoscința armatei mele, pe care am condus'o la victoriă; ș'apoi situația dererosă, în care am fostŭ cincî dile, nesciindŭ decă într'unŭ momentŭ séu altulŭ nu va trebui sĕ morŭ o mórte miserabilă de mâna vre unui criminalŭ — acésta a fostŭ prea multŭ!«

Lucrarea pămêntului.

D-lŭ N. N. Andronescu, ingineră economŭ, publică în „Gazeta Săteanului" din Rîmniculŭ Săratŭ (România) următorulŭ articulŭ:

Primăvéra cu deliciile sale, carî pe toțî îi inveselesce — se apropiă cu pașî repedî! Pentru agricultorŭ reîncepe munca seriósă; sperantele 'i se reînoiescŭ și peste curêndŭ unulŭ se va îndrepta spre coșarulŭ în care lângezeșce plugulŭ sĕu, altulŭ spre bătătura unde părăsitŭ de cu tómnă plugulŭ ruginitŭ s'a îngropatŭ puținŭ în pămentŭ prin greutatea sa și unŭ alŭ treilea spre

vr'unŭ orăşelŭ pentru a-şi cumpăra vre-unŭ plugŭ sĕu grapă.

Cu luna lui Martie începe aratulŭ câmpului. In acéstă lună seceta este favorabilă agriculturei. Lucrarea pămêntului şi semĕnatulŭ suntŭ cele mai însemnate şi preţióse lucrărĭ în gospodăria agricolă. De multe orĭ însĕ cultivatorulŭ privesce cu nepăsare staturile ce i se dau în acéstă privinţă şi se bizuesce pe: *ce o da Dumnedeu.*

Noi ne facemŭ o plăcută datoriă d'a reaminti cultivatorilorŭ cetitorĭ ai „Gazetei Sătenului“ *condiţiunea principală* dela care atêrnă isbânda lucrărei lorŭ. Şi în agricultură mai în totd'auna suntŭ unele condiţiunĭ reuşite, carĭ ne vestescŭ că, decă şi în viitorŭ condiţiunile de vegetaţiune suntŭ normale, agenţĭ naturalĭ propicĭ (priincioşi), ne putemŭ ascepta la o bună isbândă. De pildă: decă semĕnăturile au săltatŭ bine şi câmpulŭ este potrivitŭ acoperitŭ de verdele nădăjduitorŭ alŭ semĕnăturilorŭ, atuncĭ — putemŭ dice, că *jumătate recolta e asigurată.*

Şi pentru a pute dice acésta, trebue sĕ ne pregătimŭ de cu vreme. După ce vomŭ ara pămêntulŭ în condiţiunile cerute, adică la vreme, *când va fi sbicitŭ, svântatŭ bine, la o adâncime potrivită şi în raportŭ cu constituţiunea câmpului şi îlŭ vomŭ mărunţi bine cu grapa*, sĕ aruncămŭ sêmênţa bine curăţită şi încercată în puterea ei de încolţire. Astfelŭ ne vomŭ putea ascepta la unŭ rodŭ îmbelşugatŭ, în proporţiă cu proprietăţile fisice şi chimice ale pămêntului şi pe câtŭ agenţii atmosfericĭ vorŭ fi propicĭ.

In generalŭ semĕnatulŭ timpuriu nu a amagitŭ asceptările cultivatorilorŭ şi decă timpulŭ nu e ploiosŭ este bine a se grăbi cu facerea semĕnăturilorŭ. Şi acéstă lucrare este fórte însemnată, secondéză însĕ partea despre care ne ocupămŭ în acestŭ studiu.

Lucrarea pămêntului constă în aratŭ, grăpatŭ şi tăvălugitŭ.

Observaţiunĭ îndelungate asupra pămêntului orĭ experienţa din practică în privinţa celei mai bune execuţiunĭ a aratului, ne póte garanta cu siguranţă isbânda muncei nóstre In generalŭ arătura trebue făcută astfelŭ, ca *lucrarea pămêntului* sĕ sporéscă fertilitatea câmpului, întrebuinţândŭ cu chibzuinţa timpulŭ şi puterea lucrătóre.

Prin lucrarea pămêntului, părţile căutate de plante trebuescŭ înmulţite, pătura vegetală adâncită, orĭ preschimbarea absorbirei şi proprietăţilorŭ fisice ale pămêntului şi stârpirea buruenilorŭ.

Condiţiunile esenţiale în care trebue făcută arătura sistematică suntŭ: 1) Timpulŭ, 2) Adêncitulŭ, 3) Forma suprafeţei, 4) Numerulŭ şanţurilorŭ pentru scurgerea apei sĕu pentru păstrarea umedelei etc.

1) *Timpulŭ aratului* atârnă mai cu sémă dela gradulŭ de umedélă a pămêntului. Pămêntulŭ nu trebue sĕ fiă nicĭ prea umedŭ dér nicĭ prea uscatŭ, ci trebue sĕ se afle tocmai în acelŭ gradŭ de umedélă în care se póte mai lesne sfărâma şi în care plugulŭ întâmpină mai puţină resistenţă.

Pămêntulŭ trebue sĕ fiă svântatŭ. Mai cu sémă primăvéra înaintea facerei semĕnăturei şi când soiulŭ pămêntului este lutosŭ, cleiosŭ, vêrtosŭ sĕu scorţosŭ, trebue sĕ ne ferimŭ d'a face arătura pe timpŭ de ploe sĕu când pămêntulŭ e prea umedŭ. Aratulŭ în aceste împrejurărĭ e mai puţinŭ primejdiosŭ, tomna şi în pămênturĭ uşóre, nisipóse. Arătura făcută pe timpŭ de umedélă are inconvenientulŭ că lasă brasde întregĭ împreunate fără a le mĕrunţi; astfelŭ că svântându-le apoi vêntulŭ, aerulŭ sĕu sórele, cu greu le potŭ mărunţi. — Asemenea şi buruenile, cu greu se potŭ scóte din pămêntulŭ umedŭ.

2. *Adêncitulŭ.* Mijloculŭ unei bune pături vegetale trebue sĕ aibă, în generalŭ, adêncimea de 22—24 centimetre. La acéstă adêncime potŭ propăşi mai tóte plantele nóstre cultivabile. Dér a ara mereu la aceeaşĭ adêncime este vătămătorŭ câmpului, căcĭ cu timpulŭ se formézá la basă unŭ stratŭ, care impiedică pĕtrunderea umedelei şi a rădĕcinilorŭ; *de aceea se şi ară la diferite adâncimĭ, după trebuinţă.* Decă se ară îndată după brăzdare, pentru a se face sĕmĕnătura, atuncĭ o adêncime de 12—15 centimetre este de ajunsŭ. Brăzdarea preparatoriă se póte face când mai adêncŭ, când mai superficialŭ, după împrejurărĭ.

Acéstă regulă este bună, mai cu sémă decă urmămŭ principiulŭ: Nicĭ o regulă fără escepţiune. Căcĭ de multe orĭ suntemŭ siliţĭ a face esceptiune.

Brăzdarea, după care urméză sĕmĕnatulŭ, trebue însĕ făcută din capulŭ locului bine şi la o adêncime hotărâtă (15—20 ctm.), pentru ca plantele cele tinere sĕ se pótă nutri bine şi tóte organele lorŭ sĕ se pótă desvolta, mai cu sémă pentru desvoltarea rădĕcinilorŭ trebue sĕ preparămŭ o basă solidă. Nu fără dreptŭ, nădăjduimŭ la o bună recoltă, vĕdêndŭ crescerea regulată a plantelorŭ tinere.

Pentru acestŭ scopŭ dér, trebue sĕ aruncămŭ sĕmênţa într'unŭ câmpŭ sănătosŭ şi fragedŭ, în partea pămêntului care este mai bogată în corpurĭ nutritóre solubile şi care contribue la desvoltarea primelorŭ rădĕcinĭ plăpânde.

Unŭ pĕmêntŭ tare, unde aerulŭ nu póte în de ajunsŭ pătrunde, nu va contribui niciodată la desvoltarea plantelorŭ. Din acéstă causă arătura făcută la o adêncime mijlociă (12—15 ctm.) este cea mai bună pentru sĕmĕnătură. Arătura mai adêncă (22—24 ctm.) pentru prepararea pămêntului.

3 şi 4. *Forma suprafeţei câmpului şi numĕrulŭ şanţurilorŭ pentru scurgerea apei sĕu pentru păstrarea umedelei*, nu suntŭ de locŭ luate în consideraţiune la noi (în România), pre când în realitate suntŭ de o mare însemnătate, mai cu sémă la noi unde extremele în raportŭ cu clima şi cu accidentele ei, suntŭ de unŭ ordinŭ înaltŭ. Ar fi de doritŭ sĕ vedemŭ aceste sisteme introduse şi în agricultura nóstră odată cu asolamentele şi introducerea culturei plantelorŭ de nutreţŭ.

Academia Română.

Sesiunea generală din anulŭ 1887.

Raportulŭ secretarului generalŭ asupra lucrărilorŭ făcute în anulŭ 1886—87.

(Urmare.)

Pentru facerea acestei publicaţiunĭ se prevĕduse în budgetulŭ nostru pe 1885—86 suma de 2000 lei; cu acéstă sumă s'a putută face d'abia începutulŭ publicaţiunii; pentru continuarea ei Ministerulŭ Instrucţiunii publice a datŭ din fondurile sale Academiei unŭ însemnatŭ ajutorŭ, mulţumindu-se a i se da numai 200 exemplare, rĕmânêndŭ celelalte proprietatea Academiei.

Acéstă lucrare însemnată şi meritósă a colegului nostru va atrage deosebita atenţiune a Academiei, şi merită tótă recunoscinţa nóstră pentru munca şi iubirea cu care a fostŭ desăvêrşită.

4. Conformŭ decisiunii luate în sesiunea generală trecută s'a începutŭ tipărirea Istoriei lui Herodotŭ în traducerea premiată făcută de d-lŭ D. I Ghica. Acéstă traducere este însoţită de textulŭ originalŭ şi de notele filologice, istorice şi archeologice ale traducĕtorului. Tipărirea a începutŭ cu cartea I şi s'au tipăritŭ până acum 3 cóle (48 pagine) în carĭ se cuprindŭ capitolele 1—31.

Pentru a se uşura supraveghierea tipărirei, Delegaţiunea a decisŭ ca acéstă lucrare sĕ se esecute la Berlinŭ, unde se află traducĕtorulŭ. Tipărirea se va continua şi putemŭ spera că în anulŭ viitorŭ se va termina primulŭ volumŭ, cuprindêndŭ întrégă cartea I.

5. In sesiunea generală din 1885 Academia a primitŭ propunerea făcută de d-lŭ P. Ispirescu, tipografulŭ Academiei, care se oferia a face pe comptulŭ sĕu o ediţiune nouă a Istoriei lui Mihaiu Vitézulŭ de N. Bălcescu. In decursulŭ anului s'a făcutŭ acéstă nouĕ ediţiune întocmai după cea dela 1878, sub controlulŭ minuţiosŭ alŭ Secretariatului. Conformŭ propunerii aprobate, s'au depusŭ la Academiă 345 exemplare, celelalte rĕmânêndŭ proprietatea tipografiei pentru scóterea cheltuielilorŭ şi a beneficiului sĕu.

6. La acestŭ locŭ am onóre a aduce la cunoscinţa D vóstrĕ, că Delegaţiunea a îngrijitŭ ca depositulŭ publicaţiunilorŭ Academiei, care nu se póte păstra în localulŭ multŭ prea strimtŭ de care dispunemŭ, sĕ fie bine aşedatŭ într'o magaziă închiriată în oraşŭ; şi că, spre a întêmpina o eventuală nenorocire de focŭ, depositulŭ a fostŭ asiguratŭ.

7. *Magnum Etymologicum Romaniae.* — Şedinţa din 23 Martie din sesiunea generală a anului 1884 a fostŭ cea mai solemnă din tóte şedinţele câte a ţinutŭ Academia nóstră dela înfiinţarea ei până astădĭ. Ea a fostŭ preşedută de MM. LL. Regele şi Regina. Auguştii membri şi Protectorĭ ai Academiei. In acéstă şedinţă M. S. Regele a rostitŭ memorabilulŭ sĕu discursŭ, care va rĕmâné neuitatŭ în memoria nóstră a tuturora, şi care stă ca o dovadă vie, că Maiestatea Sa a îmbrăţişatŭ de multŭ, în inalta sa solicitudine, întréga nóstră viéţă, apreţiindŭ importanţa cea mare a studiului limbei şi istoriei românescĭ pentru cultura naţională. M. S. Regele a pusŭ în acea şedinţă în esecutare o mare ideiă, a căreia realisare nu rădică numai Regatulŭ în ochii lumei sciinţifice, dér va ave o influenţă capitală asupra desvoltărei limbei românescĭ. Fiecare din D-vóstră înţelege că vorbescŭ de *Magnum Etymologicum Romaniae*, care se publică astădĭ de Academiă, prin munificenţa adevĕratŭ regală a prea inaltului şi iubitului nostru Protectorŭ.

M. S Regele, binevoindŭ a apreţia în 1884 silinţele ce-şĭ dă Academia pentru strângerea şi publicarea materialelorŭ necesare la studiulŭ istoriei naţionale, a disŭ: ,Trebue sĕ ne ocupămŭ şi de viitorŭ... de limba »nóstră, care s'a păstratŭ neatinsă în câmpiile roditóre „ale Dunării, în plaiurile mărеţe ale Carpaţilorŭ... Ce »sarcină mai dulce póte avé Academia decâtŭ a lua „sub paza sa acéstă limbă veche pe care poporulŭ o »înţelege şi o iubesce? Mănţinemŭ dér aceste frumóse „expresiunĭ întrebuinţate de străbunĭ, şi nu ne tememŭ „de cuvinte carĭ au căpĕtatŭ de vécurĭ împămêntenirea. „*Superflua non nocent.*

„Ce limbă are norocŭlŭ de a dispune de patru »cuvinte pentru o însuşire, care trebue sĕ fie mândria „fie-cărui poporŭ, care trebue sĕ fie scrisă pe stégulŭ »fiecărei armate: *voinicia, vitejiă, bravură, eroismŭ?* Sĕ »ne ferimŭ însĕ de o îmbelşugare de expresiunĭ mo„derne, care, nepunêndŭ o stavilă la timpŭ, va înstrăina ,poporului limba sa.

„Am fostŭ îndemnatŭ a rosti aceste câteva cuvinte „prin dragostea ce am pentru frumósa şi bogata limbă ,română, şi fiindŭ încredinţatŭ că dorinţa mea — în»drăsnescŭ a dice: şi a Academiei — nu va rĕmâné unŭ ,*pium desiderium.*

»Supunŭ dér la chibzuirea D-vóstrĕ, decă nu arŭ »fi folositorŭ de a face unŭ felŭ de »*Etymologicum mag„num Romaniae*“, conţinêndŭ tóte cuvintele vechĭ, carĭ „altmintrelea vorŭ fi perdute pentru generaţiunile viitóre: „*Verba volant, scripta manent.*« (Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

BUCURESCI, 19 Martie. — Camera a primitŭ cu 86 contra 8 voturĭ (2 obţinerĭ) tractatulŭ de comerţŭ româno-germanŭ.

Părechia regală a plecatŭ aséră la Berlinŭ.

SOFIA, 19 Martie. — Zankoviştii arestaţĭ aci au fostŭ liberaţĭ toţĭ. Karavelov şi amicii lui se ţinŭ încă arestaţĭ.

CONSTANTINOPOLŬ, 19 Martie. — Căpitanulŭ Nabokov, autorulŭ revoltei din anulŭ trecutŭ în Burgas, a formatŭ din Muntenegrenĭ o bandă, ca în fruntea lorŭ sĕ pĕtrundă în Rumelia orientală. Din partea Turciei şi Bulgariei s'au luatŭ mĕsurĭ.

DIVERSE.

Clubulŭ celorŭ scurţĭ de vedere. In Parisŭ se înfiinţă mai deunădĭ unŭ clubŭ în care se admitŭ ca membrii numai ceĭ scurţĭ de vedere, precum în clubulŭ chelilorŭ din Berlinŭ se primescŭ numai ceĭ chelĭ. Pentru a fi admisŭ, trebue în tocmai ca la assentare a se da probe de vedere scurtă. Celŭ care are ochĭ bunĭ se respinge fără îndurare. Clubulŭ va avé unŭ despărţĕmêntŭ de dame şi unulŭ de bărbaţĭ. Preşedintele celui dintêiu este pentru vederea sa scurtă multŭ şicanatulŭ criticŭ Sarcey, vice-preşedinte va fi Aurelien Scholl. In despărţĕmêntulŭ dameloŕŭ s'a alesŭ unanimŭ ca preşedintă cântăréţa de operete Iudic. Acésta vede atâtŭ de rĕu, încâtŭ e silită sĕ numere paşii pe scenă spre a ajunge la acele locurĭ, ce i le prescrie rolulŭ şi de multe orĭ i s'a întâmplatŭ ca la finele piesei sĕ cadă în braţele vre-unui contrarŭ. Purtarea de ochelarĭ în lăuntrulŭ clubului este strictŭ oprită, deórece ar turbura tótă petrecerea.

***

Unŭ nou mijlocŭ contra difteritei. — Intr'unŭ satŭ din comitatulŭ Hunedórei au descoperitŭ ómenii cei mai esperţĭ următorulŭ mijlocŭ de vindecare în contra difteritei: Nouĕ femei dĕtrâne se întrunescŭ la 9 óre séra, formézá şedêndŭ unŭ cercŭ şi torcŭ; din firele tórse se urdesce o pânđă din care se cóse apoi o cămaşe şi o părechiă de ismene Acestea se umplu cu pae şi se ducŭ încă în aceeaşĭ nópte în capulŭ satului unde se aşédă ca momâi spre a spăria difterita; îndată ce s'a făcutŭ acésta, trebue sĕ jóce cele 9 femei bĕtrâne împrejurulŭ momâei la sunetele unui fluerŭ ciobănescŭ şi ângerulŭ sugrumătorŭ alŭ copiilorŭ nu mai póte intra în satŭ. Cămaşa cea umplută cu pae — ca scutŭ alŭ feteţilorŭ — precum şi ismenele — ca scutŭ alŭ băeţilorŭ — stau şi adĭ încă la capĕtulŭ satului ca mijlocŭ de apĕrare contra difteritei

(† NECROLOGŬ.) — Paraschiva Florea de Iuga (născută Nicolau) a încetatŭ din viéţă la 6 (18) Martie 1887 la 6 óre diminéţa în etate de 73 de anĭ, după împărtăşirea cu sfintele taine. Despre acéstă irreparabilă perdere încunosciinţămŭ cu inima plină de durere pe tóte rudeniile, pe toţĭ amicii şi cunoscuţii. Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale repausatei se vorŭ ridica din paraclisulŭ bisericei sf. Nicolae din Scheiu şi se vorŭ aşeda la loculŭ de odihnă Duminecă în 8 (20) Martie la 3 óre p. m. Braşovŭ, 6 (18) Martie 1887.

Zoe D. Ionciovicĭ, Maria F. Iuga, fiice. *Dimitrie Ionciovicĭu*, ginere. *Ecaterina Marinovicĭŭ, Anastasia Datco*, surorĭ. *George Nicolau*, frate. *Agapia Crisanŭ, Cornelia Marinoviciu, Maria Ceuşanu*, nepóte.

Fiă-i ţĕrina uşóră!

RECTIFICARE. — In Nr. de erĭ alŭ foiei nóstre, articululŭ de fondŭ, alineatulŭ 4, sĕ se cetéscă: „Decă creatorii dualismului au credutŭ, că va fi cu putinţă a suprima în Austria popórele negermane, cum suprima Ungurii popórele nemaghiare, atuncĭ etc.; er la „Scirile dilei“, şirulŭ 20 de susŭ, în locŭ de: „N'avea dreptŭ Mocsary“, sĕ se cetéscă: *Avea dreptŭ Mocsary.*.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulu la bursa de Viena
din 18 Martie st. n. 1887

Rentă de aurŭ 5%	101 50
Rentă de hârtia 5%	89 30
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	89.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115 25
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 25
Bonurĭ rurale transilvane	104 20
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98 75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122 75
Renta de hârtiă austriacă	80 55
Renta de arg. austr.	81 30
Renta de aurŭ austr.	113 15
Losurile din 1860	133.25
Acţiunile băncei austro-ungare	876 —
Act. băncei de creditŭ ung.	295.75
Act. băncei de creditŭ austr.	285.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	6 00
Napoleon-d'orĭ	10 10
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 62
Londra 10 Livres sterlinge	127.80

Cursulu pieţei Braşovu
din 19 Martie st. n 1887

		Cump.		Vend.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.42	Vend.	8.47
Argint românesc	»	8.40	»	8.45
Napoleon-d'orĭ	»	10 07	»	10 10
Lire turcescĭ	»	11.43	»	11.46
Imperialĭ	»	10.43	»	10.46
Galbenĭ	»	5 94	»	5 98
Scrisurile fonc. »Albina«	»	101.—	»	102.-
Ruble Rusescĭ	»	113.—	»	114 —
Discontulŭ		7—10% pe anŭ.		

INVITARE,

la adunarea generală a societăţiĭ braşovene pentru ajutorarea arestanţilorŭ pe diua de

8 (20 Martie) 1887 la 11 óre a. m.

în sala sfatuluĭ din piaţă, la care se învită cu referinţă la §. 10 din statute onor. membriĭ aĭ societăţiĭ.

Braşovŭ 4 (16) Martie 1887. *Presidiulŭ.*

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.